

عنوان مقاله:

تبیین مدلی در شناسایی و تقویت عوامل تاثیرگذار بر حس مکان و خاطره جمعی (نمونه موردی: حاشیه رودخانه دز)

محل انتشار:

دو فصلنامه مطالعات معماری ایران، دوره 8، شماره 15 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

زینب لطافتی - کارشناس ارشد معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

حمیدرضا انصاری - استادیار، دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

عدم احساس تعلق انسان به محیط پیرامون و فضاهای شهری یکی از مشکلاتی است که در نوشته های صاحب نظرانو نظریات مردم دیده می شود. تبدیل شدن کی فضا به مکان و به تبع آن، پدید آمدن حس مکان، محصول مولفه هایعینی و ذهنی است. تاثیر توامان این مولفه ها به معنادار شدن مکان نزد مخاطب می انجامد و محیط را به عنصریهویت بخش تبدیل می ک ند. این پژوهش در پی آن است که رابطه میان مولفه های عینی و ذهنی فضا و سطوح حسمکان را شناسایی کند. لذا با بهره گیری از روشی کیفی تحلیلی، چارچوب نظری در قالب نمودارهایی تدوین شده است. نتیجه این تحقیق تبیین مدلی در شناسایی عوامل تاثیرگذار بر حس مکان و خاطره جمعی است. این مدل، مولفه هایموثر بر پیدایش حس مکان را به دو دسته عینی و ذهنی تقسی مبندی می ک ند. مولفه های عینی با معیارهای کالبدیکه به پیدایش قرارگاه های رفتاری می انجامد و مولفه های ذهنی با تصاویر ذهنی فردی و تصاویر ذهنی جمعی که بهپیدایش خاطره انگیزی مکان می انجامد، مورد تحلیل و ارزیابی قرار گرفته اند. در ادامه و در چارچوب این مدل، عواملمذکور از طریق پرسشنامه های کیفی و مشاهدات میدانی در حاشیه رود دز ارزیابی گردیده و کارایی مدل سنجیده شدهاست. در واقع، نمودارهای تدوین شده در بخش اول می توانند چارچوبی برای ارزیابی ویژگی های یک مکان باشند و بهکار بردن آنها در ارتباط با رود، در عین ارزیابی محدوده، روشی کاربردی را برای سنجش سایر مکان ها ارایه می دهد. تحلیل پرسشنامه ها نشان می دهد آسیاب ها، پل قدیم و رودخانه دز، با دارا بودن معانی عمیق در ذهن مخاطبان، مراتببالایی از حس مکان و خاطره انگیزی را دارا می باشند. این سطح از حس مکان نزد هر سه دسته از پرسش شوندهگان(دزفولی ها، دزفولی های ساکن تهران و گردشگران) پدید آمده است. همچنین تحقیق موردی نشان دهنده آن است کهرابطه معناداری میان سطح معنای مکان و سطح حس مکان وجود دارد.

کلمات کلیدی:

حس مکان، خاطره جمعی، معانی مکان، قرارگاه رفتاری، دزفول، رودخانه دز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/993084>

